

[Holger Andersen.]
 endelig den Lovgivning, som Bürgerliches Gesetzbuch havde skabt paa det paagældende Omraade, og som, hvis jeg ikke husker fejl, indeholder fire eller fem forskellige Former for Formueforholdet mellem Ægtefæller, forekommer det mig, at de Betæneligheder, jeg gav Udtryk for, var fuldt berettigede.

Hauge: Jeg gjorde den Bemærkning, at det kunde være vanskeligt for Folk, der kom fra den gamle Del af Landet, at hitte Rede i, hvad der var gældende og ikke var gældende Lov i de sønderjydske Landsdele, og at jeg af den Grund kunde ønske, at der under en eller anden Form blev givet Befolkningen en ministeriel Vejledning. Dertil sagde den højtærede Statsminister, at det vist var rigtigt nok, at der var adskillige ærede Medborgere, som ikke kunde klare Paragrafferne, og at det ikke blot var saadanne, som kom til Sønderjylland, som var i Vilderede med, hvad der var Lov og Ret, det var ogsaa saadanne, som blev ved deres eget Oprindelsessted, og den højtærede Statsminister føjede til, at vi endda heller ikke var uden Eksempler paa, at selv Rigsdagsmænd ikke kunde klare Paragrafferne. Det er maaske ogsaa muligt, men det forekommer mig alligevel ikke, at den højtærede Statsminister dermed kan afvise den Henstilling, jeg havde gjort; thi dersom der nu er en saadan Mangel paa Lovkyndighed, som den højtærede Statsminister gav Udtryk for, vil det volde særlige Vanskeligheder, naar vi kommer til Sønderjylland, hvor der er Love i Kraft, der ikke gælder andre Steder. Og det er lige meget, hvor man kommer i Verden, Lovene skal man jo holde og rette sig efter; selv om man ikke har noget Kendskab til dem, bliver man alligevel pligtig at svare til, hvad der staar i Loven. Man undgaar ikke Straf af den Grund, at man melder, at man ikke kendte Loven; det hjælper ikke een over Vanskelighederne. Nu har vi en Række særlige Love gældende for de sønderjydske Landsdele, der er vedtaget af den danske Rigsdag, og vi har en Række Bestemmelser, som er vedtaget i den tyske Tid, men som ikke er ophævet; de gælder fremdeles. Endelig har vi en tredie Række af Love, som berører de sønderjydske Landsdele, en Række Love gældende i den øvrige Del af Danmark, men ikke i de sønderjydske Landsdele. Min Henstilling gælder nu dette

specielle Forhold, og jeg kunde altsaa tænke mig, at Administrationen under en eller anden Form gav Befolkningen en særlig Vejledning, en Fortegnelse eller en særlig Lovbog, som klargjorde for Befolkningen, hvad der er gældende Ret i Sønderjylland, og hvilke Afgivelser der er fra den danske Ret og de specielle Forhold i Sønderjylland. Jeg tror, at man i nogen Maade vil hjælpe Befolkningen ved en saadan Vejledning, og jeg tillader mig at henstille, at man faar den tilvejebragt. Vi kan forhandle om det i det Udvalg, der vel nu vil blive nedsat.

Statsministeren (Madsen-Mygdal):

Det glæder mig at konstatere, at det ærede Medlem Hr. Holger Andersen fuldstændig deler den Opfattelse, at her er kun Tale om at tilvejebringe Klarhed over Lovgivningsforholdene i de sønderjydske Landsdele, og at ingen her i Salen ønsker, at dette Lovforslag skal danne Udgangspunktet for en Realitetsovervejelse af Lovgivningen i de sønderjydske Landsdele.

Til det ærede Medlem Hr. Hauge ønsker jeg blot at sige, at mine Bemærkninger om den Mangel paa Lovkyndighed, man undertiden kunde støde paa, absolut ikke skal opfattes som en Bebrejdelse mod Befolkningen, end mindre mod Medlemmer af Rigsdagen, for Mangel paa Lovkyndighed, snarere, hvis der overhovedet skulde ligge nogen Bebrejdelse deri, er det i Retning af, at vi ikke har Mangel paa lovkyndige i og for sig, men at vi har en Overflod af Love, saaledes at det er meget besværligt for den, der nogenlunde skal kunne være klar over, hvad der baade her i det gamle Land og i de sønderjydske Landsdele er gældende Lov.

I øvrigt skal jeg med Hensyn til den Henstilling, det ærede Medlem fremsatte — og som jo, forekommer det mig, navnlig gælder 3die Stykke af § 1, idet de to andre Undtagelsesomraader efter min Opfattelse er tilstrækkeligt nøje angivet i §§ 2 og 3 —, gerne overveje, hvorvidt man skulde kunne tilvejebringe en saadan fuldstændig Fortegnelse over, hvilke danske Særlovregler der er indført. Jeg tør paa nærværende Tidspunkt ikke udtale mig om, hvorvidt de da bør findes i § 1, 3die Stykke, eller om det bør ske paa anden Maade ved Siden af selve Loven; men det er jo et Spørgsmaal, der kan forhandles i det kommende Udvalg.

Hermed sluttede Forhandlingen.